

De religiosis et quomodo varijs modis dicuntur.

Libona sublata q̄ sunt incerta remittat

Ut dū p̄statutur ex his sibi portio certa

Lercia q̄rta q̄z q̄ pars laxet ab ip̄o

Ut super iniunctis sibi penitentijs s̄ q̄z i cle. phibet sibi

Ut super iniunctis sibi penis dicere nolit

Libenciam trahere d̄ limbo clanger e cesset

Ut per eū plena sit danda remissio culpe

Libec soluo dicat a pena te q̄z culpa

Liburima p̄cessa super his clemēs reuocauit

Cōdēs officiū .mutās hitūve .capit v̄l

Quis certū signū .pietatis opus v̄l vt offert

Qui tñ haud laxat vxorē nec p̄rium sic

Qui non ecclie persone sunt referēde

Nec sunt claustrales .dictio si p̄sul haud sit

Si ditōe forēt hec p̄sul .inde locus sit

Claustral .nec nō qñ vir cū muliere

Jurat obedire .p̄mittēs viuere caste

Atq; vir ille vouet p̄ria muliere sepulta

Ducere non aliā nec non p̄riū refecare

Sinc fit is ecclie persona ve religioſa

CXXXIij

Singla hic posita hñt i cle. abusi onibus de peni.

Utz p̄struentes hospitalia q̄ mutāt hitū vel accipiūt certū signū aut aliquam hospitalitatē exerēt q̄ tñ hñt vxores & p̄riūz sint aliq̄ mō dicendi religioſi seu eccliaſtice p̄ſōe. Et p̄cludit q̄ sic

De religione seu religiosus

P

Huic nec obest vxor nā sic vult viuere caste
f. quā actu h3. f. cū ea in mīōnto
.i. qd h3 qū ppiū

Huic nec obest ppiū qd h3 qsi. nam rōne
.i. administratōis f. vir cū vxore in mīōnto

Rite ministerij valz hic ppiū retinere

Non tñ hic pzie dicef relligiosus
.i. regulā

Hic nisi pmittat. nozmam d iure. pbatam
f. p dīcto viro

Si foret hic laicus tali cōmittere nescis
.i. administratōez spūaliū

Iure ministeriū sub spūalibus vnqz

Transgrediēs monach⁹ q̄ regla ptinet ipa
.i. substācialia .i. castitas

Ut sunt p̄cipua tria sicut vita pudica
.i. volūtaria .i. obīa

Aut puta paup̄tas v̄l sit subiectio p̄mpta
s̄ ē morale f. postoz in regla

Peccat mortale. trāsgressio nō alioz
.i. reglar suā. i. p̄ceptū f. regla sua

Hic nisi ptēnat nozmā. vetitū v̄l in illa
f. p̄ceptū regle sue

Aut hoc oretenus a plato scio factum
.i. p̄ceptū .i. reglar suā f. regularis v̄l mo/
nachus

Seu foret expressum p nozmā. nō tñ ille
.i. regle sue

Cuncta tenere vouet nozme. q̄ dum p̄fiterur
.i. regularē vitā f. p̄fites f. reglarz vita

Sz nozme vitā vouet hic. qlis fore p̄stat
f. substācialibz f. imediate f. in voto relligio
nis z nō i cerimo
nialibz

In tribus expressis supra d iure necesse
.i. seclari

Delinquit q̄uius mūdano relligiosus

Alqs trāsgredi
ens ea q̄ sunt in regu
la quā p̄fessus ē nō
peccat mortaliē nisi
fuerint z̄ tria substā
cialia aut ex p̄ceptu
vel z̄ p̄ceptum.

De trāstivni
us relligiōis ad
aliā z̄ d̄ voto rel
ligiōis vide ifra
de voto.

Ite d̄ Mo
nachis vide sup̄ de Mo
nachō Et d̄ Obe
dientia.

In eodē ḡne pec
cati relligiosus
q̄ui⁹ peccat secu
lari.

De religione
P...
C...
L...
R...
S...
P...
F...
D...
E...
F...
D...
C...
M...
C...

De Reliquijs sanctorum et de Restitutione.

Peccati gñe sub eodē. tum quia votū

Transgredit̄ talis. tum ꝑtemptu qꝛ peccat

Et gñius talis sua ꝑpter scandala peccat

Religionis ingressum symoniace vide infra d̄
Symonia **R**eliquias sanctorum si possint licite i
collo vel apud se aliqui portare vide infra de Sor
nilego **I**te religionis votū patet infra d̄ **V**oto.

.i. extra capsam .i. ostendere iur
re. ꝑhiberis

Reliquias veteres ex capsula pandere noli

Inuetas nouit nisi papa det. haud venerare

.i. spūalis ois

Falsis figmentis ꝑlatus nō sinat vt quis

.i. decipiat

Prozus fraudet̄ qui ꝑ sanctis venerādis

.i. suoz .i. vt patet de conse. di. j. ꝑla
cuit

Vadit ad ecclias ipsoꝝ. sepius vt fit

Ex questus causa.

.i. ꝑdictoz

.i. ab isto loco

Furti reliq̄as q̄ subtrahit. hinc vt honore

fm Būl.

Maiori sistat alibi moꝝ sacrilegus fit

.i. reliquias .i. de loco ad locū

Trāsserat has nullꝛ hinc inde ve corpa sc̄tā

s̄ nisi nēcitas emineat .i. cū licētia ep̄oz. s. sancta

Ni papa dante vlꝛ ꝑsulibus synodoꝝ

s̄ qꝛ alias trāsserri possēt sine alicuiꝛ auctoritate

Dū saltem corpus ibi ꝑpetuo sepelitur

.i. ad trāsserendū .i. auctoritas illiꝛ tunc sufficit vtz talꝛ
ꝑuincie

Nū nēcē foret tunc archiep̄s hoc det

Rescriptū quid sit queꝛe sup̄ in l̄ca **L**.

.i. aliq̄

Cum ꝑ auariciā q̄s emit fortuna scientꝛ

B ij

CXXXiiii

Notādum fm b̄tm

Bernh. z b. **T**ho.

Licet religioſus q̄

utꝛ peccet seclari i eo

dem gñe pati. nihilo

minꝛ multꝛ mōis ci

tiꝛ resurgē ꝑt q̄ seclu

laris.

Extra de rell. sc̄toꝝ
cū ex co. 2c.

De falsis relliq̄/
is cauendis a ꝑ/
latis spūalibus.

De leui subtra/
ctōe relliq̄az.

Reliquie sc̄toꝝ n̄
transferant sine
aucte pape. 7c.

De cōse. di. j. corpa.

De Restitutiōe.

De Restitutione.

s^c si ver^o heres nescit

Quelibet vsura. v^l egeno dū perit heres

[Sic iniusta bona reddet dⁱ iure iudens

f. q^d can^o A. sine fraude

Lucratū ludo dū ludūt ambo volentes

s^c quis

Inducens etiā nolentem ludere secum

f. volens z inducens

f. ludētib^{us} saltem sine fraude

Quilibet ex istis lucrata mistret egenis

f. impiales l^ocuiles s^c amissū in ludo

f. ab inducente

Ni vigeant leges illic q^o restituatur

viz ad ludēdū z sic p^o dēri

Inducto rite

f. cū alio

f. q^o nihilomin^{us} inductus ludic

f. quando vigeant tales leges

s^c z non det

p^o dēti in lu

do z iducēti

[Audere sed nolens lucrati tunc det egenis

[Sed m multos famosos doctores volūtar^o ludēs cū volūtar^o z sine fraude p^o lucrati retinere sine piculo salut^{is} aīe nisi de restituēdo sint leges vel s^cuetudo que iubent. tū tua^o e^o de re in elemosinā nisi leges p^ohibeant.

f. p^o ip^o in iniuste tentorem tū consilio boni viri v^l

discreti confessoris v^l p^o alre^oz fidelem in vita v^l post mortē s^cm

plures doctores

f. incerta

Pauperib^{us} danda fert p^osan^o bō a rapta

s^c l^o alia iniusta z vaga

s^c nisi in defectū alio^{rum} q^o restituerē deberent

Furta. v^l incerta. super h^o nec p^osule suaso

s^c p^o p^ouilegiū f. fratri^o p^odicato^{rum}

f. bona iniusta vaga z incerta

Papa dedit n^oris vt talia perciperemus

[S^c p^oradū Q^o fit satisfactio p^o aliq^o d^ono dubio v^l cui^o q^ontitas n^o e^o certa. Penitēs tū offerat q^ontū p^obabilit^{er} purar^o d^o nū illatū fuisse z tūc dicat ip^o v^l media p^osona p^o eo Tantū d^o nū vob^{is} factū e^o vt credit p^obabilit^{er} h^o ille. si sciret p^o vob^{is} debere satisfaceret. si q^o min^{us} e^o remittat residuū. si ampli^{us} e^o vos d^o bona sua volūtar^o habeat^{is} Sic et^o q^o aliq^o dubia sūt debita p^ota sortes tenebat alicui ex mutuo v^l ex alia c^o p^o solidos h^o ou^o

CXXXV

De mō restituendi lucrata p^o lu^o dos.

De Restitutione.

R

bitat an soluerit et an nō **C**ōsulo q̄ semp ad voluntatē credito-
ris seu p̄ arbitrium satisfaciāt **T**ūc em̄ ille in quē p̄mittit p̄side-
rabit roem z qualitatē dubij z fm̄ q̄ plus ad vnam p̄tē q̄ ad
aliam seu neutā plus in sua p̄sciētia declinat fm̄ hoc plus vel
min⁹ medietatē d̄ari iubebit **E**t sic d̄ dubio facit certitudinē
Cōs. **N**otandū q̄ Restitutio fieri debet **C**aritatiue **L**au-
z **P**ure. **C**aritatiue quidē vt vix fiat cū recōsiliatio ē offēsi qz
iniuriās z spoliator accōplices eoz semp debent hūiliter postu-
lare veniā ab his quos offenderunt nec spoliari aut quibz tal
iniuria illata est debent manere in rancore seu mala voluntate
s̄ libent̄ debent fratribus suis reconciliari. **C**ōs. **S**edō fiat resti-
tutio caute vt si offēsa est manifesta z offēsus sit ryzannus vt
timeat̄ notabilia mala posse sequi reconciliatio fiat p̄ interposi-
tam idoneam p̄sonā. **S**i r̄ si est offēsa occultata fiat p̄ idoneaz
p̄sonam aut p̄ p̄fessorem. **S**i autē confessor restituentū recipit
z nihil postea restituit nihilominus p̄mittens sibi liberat̄ z im-
minis est regulariter non solum a p̄tō s̄ etiam a debito resti-
tuendi. **Q**uia quem ecclia tolerat in sp̄iali maiori officio eidē
quis cōmittere debet in minori vix de instituendo t̄palia. **E**t nā
cui quis confidit de aīa pp̄ia p̄t confidere de t̄pali substātia.
Si p̄o esset confessor p̄sona leuis z quā suspectā haberet q̄ n̄
restitueret fideliter non esset liberatus debitor tradendo ei nec a
p̄tō nec a debito. **U**bi autē talis p̄sona nec creditur nec susp̄-
cita habet z tradit̄ ei qd̄ restituendū ē si non restituar z tradēs
credat sicut habet credere q̄ restituit liberatus est fm̄ deum qz
fecit quod in eo fuit **S**i quidem venit ad noticiam suā qz p̄fes-
sor non restituerit de quo nota infidelitatis non habetur vt p̄-
mittit̄ tūc tenet̄ restitūē l̄ p̄curat̄ qz p̄fessor cante restituet̄ **T**er-
cio d̄z restitutio fieri pure ne sit t̄palliatio mala l̄ fraudulēta.
Forma ḡ restituēdi cāonica fm̄ doctores hec ē **A**ut h̄z debitor
vñ soluat **A**ut simplr n̄ h̄z **A**ut h̄z vñ soluat s̄ h̄ non p̄t fac̄ ere
sine magna iactura sui z sue familie **S**i p̄t solvere bene tūc sol-
uat integre vix caritatiue caute z pure. **S**i p̄o simplr non pōt
tunc p̄t recte agere p̄niam licet non restituar dum tñ doleat et
pp̄onat restituerē q̄s̄ito poterit **S**i autē poterit s̄ non sine ma-
gna iactura sui z suo z tunc fm̄ **R**ay. studeat confessor rectifi-
care voluntatem debitoris z velit restituere ad arbitriū bōi vi-
ri v̄l p̄fessoris z sic satisfacere mō sequenti **P**er ar ḡ debitor re-
missionem debiti cui tenetur z si ille remisit libere solutus est.
Si em̄ illi quibz tenet̄ misericordit̄ totū vel p̄tē remiserint d̄i-
modo debitor sine fraude petiuit z q̄ntitatem debiti si p̄t exp̄-
mat̄ p̄t debitor remissum i elemosynā recipere p̄ creditoribz ero-
rare v̄l alit̄ beniuol⁹ esse **U**el petat dilatoēz a spoliat̄z aut q̄b
tenet̄. v̄l assignet eis certā p̄tē d̄ereddidit̄ suis am̄cabilit̄ de
q̄ eis satisfiat successiue faciēs sup̄ hoc eis bonā cautionē. **S**i
p̄o oēs sibi denegēt dilatoēz z postulet̄ q̄ ip̄e cedat bonis suis
tunc tenet̄ hoc sine dilatoēz facere. qz fur z raptor sp̄ sunt in mol-

Primo.

Seco.

Tercio.

De restitu

ra restituen
accipit
no non
re dicit
spoliator
etiam sine
lectur
tur cau
non sine
ab ip̄o
in manu
pauorem
necessitate
portus
ut p̄mittit
nis op̄ibus
ut congrua
ramen
tio in
bitum
ciū p̄
de v̄l
cur z
cuis d̄
z op̄a
dicit
mas
si p̄ter
capo
per
tenta
Vltimo

Infama
de occi
p̄t̄ saltē
s̄ gressu
Proponas
s̄ q̄d sine
Diminuans
legit
Precedit
Postea p̄t

De Restitutione etiam quoad famam.

ra z ex sequenti semp arguunt peccati Semp itaq; debent sa-
cere posse suum fm Guilh. etiam vsq; ad venditōes heredita-
tis z oim bonoz etiā si oporteat ipm z familiam suā mendica-
re Quia fm Guicum semp facultas restituendi adest q̄dū
ip̄e debitor h̄z p̄ qd̄ satisfaccere p̄t nisi i extrema necessitate in q̄
etiam sine omi culpa accipit vite necessaria. z hec de forma qm̄
scitur cui restituendum est. Si aut̄ esset vaga restitutio. i. nesci-
tur cui restituendū est tunc in 3° cāu scz quando p̄t restituere h̄
non sine magna iactura sui z suozum scdm Ray. simpliciter z
absq; pacto z conditione debet totum resignare quod habet
in manu ep̄i vel penitentiarij discreti. Et tunc ip̄e si viderit eū
pauperem z egentem det sibi partem vel etiam totum si cāraz
necessitatem viderit in eo z in suis Et si quid residui fuerit pau-
peribus alijs distribuatur Et ille qui restituere non potuerit p̄-
ut p̄mittitur z elemosinam recipit tunc orationibus z alijs bo-
nis operibus p̄ illis quibus restituere debeat recompenset p̄-
ut congruit Et si postea potuerit aliqua lucrari iuxta possibil-
tatem suam erogat in vsus paupm pro animab; eozum. Glo.
tamen Guilh. dicit q̄ nō est necesse vt fiat huiusmodi resigna-
tio in manus penitentiarij dum tamen alias paratus sit ad ar-
bitrium eius seu alterius boni viri satisfaccere Et in omni tali
cāu paupertatis quia ep̄s dispensator est paupm dilationem
det vel p̄tem remittat vel etiam totum p̄ut viderit expediri si-
cut z alteri pauperi semp gestiēdo vt fideliter agat negotium
eius cui deberetur de iure dari si sciretur quatenus orationes
z opera satisfactoria fiant p̄ eo vl̄ pietatis alia exercitia Imo
dicit glo. Wilh. de materia decimarum. q̄ si quis sciēter decim-
as ecclesie multo tempore abstulerit qui diues est vl̄ potēs.
si penitet potest ei ep̄s gratis remittere vel in toto vel in parte.
exquo in postez vult cessare z eccliam iuri suo restituē. qz pro-
pter utilitatem illud facit. Cetera plura ad Restitutionem p̄-
tinentia quere supra de Emptione z Venditione. Et infra d̄
Uisuris z de Symonia. z sup̄ de Inuentis.

In fama leso quicquid sat fac cito ledēs

f. leso exñti .i. leso l'offenso exñti. i. sine mora

Dñti saltē. tñ absentī celerantē

f. nō gressu pedū .i. absentī

Proponas aīo fieri sat. dū potes illi

s^c qz qd̄ sine die debet cito debet z h̄ ē d̄ rōne debiti

Omni nanq; die debētur debita iure

f. exñti .i. satis

Presenti leso leuīt q̄ sat sibi fiat

Posset spectare ledēs tps moderatū

CXXXvi

De Restitutōe
fame p̄m Huber
tū sup regulam
bri Augustini.

De Restitutōe per Iudeos fienda

R De Restitutōe
depositi vel accō
modati.

Lata culpa ē vti
modatari⁹ dimisit
rē modatā i platea
z fuerit ablata. **L**e
uis culpa ē vti pfa/
tus talē rez posuit in
camera sua ostio reli/
cto apto. **L**euiss/
ima culpa ē si p̄fatus
rē modatā posuit i
archa s̄ n̄ firmavit z
sic res furef.

Quādo leuis culpa. seu lata. leuissima vlt̄ fit
f. re .i. restitui dz

In re deposita post furata reparat̄
f. depositū vlt̄ modatū

.i. n̄ tenet restituere

L Casu fortuito sublatū non reparat̄
f. casus fortuit⁹ f. casus fortuit⁹ f. incēdū

Ut sunt naufragiū ve rapina. ruina vlt̄ vltum
.i. puidet si p̄nt

Talia non pro: sus anticipare neq̄s
.i. induxi

Quādo fraude dolo suasi te v̄dere quicq̄
f. nisi induc⁹

Qd tū haud alias v̄dideris penitus
.i. tal̄ d̄c⁹ d̄ iure non tenet

f. d̄cui

Nō stat p̄tract⁹ qz dat causam dolo ipsi

Sz dū p̄posui rē v̄dere. fraude s̄ a te
.i. induc⁹

f. q̄ v̄lz z sic nota
bilis d̄nificoz

Sū suusus p̄cio. rē v̄dere q̄ppe minore
.i. tenet

.i. satisfaciēdū ē de dolo

Hic stat cōtractus. solū p̄ fraude refundes
f. iuris p̄t⁹

Demit cōingū ḡ wilhelm⁹ vlt̄ monachātū
f. m̄tonio vlt̄ mōachatu

.i. nihilomin⁹ tenet

His s̄ ipse dolo det cām nil tū obstat
.i. exactōes

.i. p̄pellit dz

Ad taxas solitas cōpellit̄ ip̄e iudeus

Vsuras p̄ter q̄ nil h̄z ecce iudeus
.i. pecūialit̄

Posset puniri per penas denarioz

Hi s̄ denarij sublati sic ab eodē
.i. inueniunt̄

f. restituere

Dnt̄ restitui si sunt q̄bus ipse tenet̄
.i. distribuāf. f. denarij p̄dicti

In ve pios vsus alias p̄tantur eidē

Ut p̄sul ve p̄bi reliqui suadēt. ve dabuntur
.i. incōitatem

Hec in cōe. terre vlt̄ in vtilitatem

Mōmonū rite
d̄ctū z mōacha/
tus p̄ p̄fessionez
vel alias. nō an
nihilāt̄ p̄p̄ doli
Iude⁹ cogi p̄t
ad p̄fueras exac
tōes z nō alias
s̄m s̄. thomā.

Pecunia q̄ tor/
quet̄ a iudeis p̄
p̄ea dz p̄ueri ad
pios vsus. s̄ debz
maxie restitui il
lis a quib⁹ p̄ vsu
ras exgo: ferūt si
tales inueniāt̄.

De Restitutione.

Quando necesse foret etiã sic posset ab illo
f. iudeo
.i. exigere

Talia quis petere fuato more suoꝝ
predecessoꝝ. put expēdant in vsus

proffus rite pios.

Qui facit vsuras ab eo tu carpe posses
.i. si uenude⁹ siue xpian⁹ .i. recipe
.i. eleofinã .i. impotens ad soluendũ .i. pꝛ hoc

Donũ siue stipē nisi nō soluēdo fit ex hoc

Nam sic accipiēs huic restituet vl' eidē
.i. vsurari⁹

A quib⁹ accepit vsurās. sꝫ secus ē dum
.i. iurari⁹ .i. iuste f. vsuras .i. si non ex iustis suis bo/
nis exponendis

Vsurans quid hꝫ has pꝛet. si tñ haud his
.i. impotens ad soluendũ

Fit non soluēdo. pꝛeciũ sic quisqꝫ laboris
.i. hꝫ

A tali cape posset licet ⁊ retinet nil

Vsuras pꝛet. nam damnificat⁹ ab illo
s^e q

Qui sibi furat rapit aut. sibi tollere posset

Damnũ iure suũ. sꝫ hic fur raptor ⁊ ipse

Mil habeant nisi q̄ iam furta ve rapta pbant
.i. alienas. i. in spē. i. aufert. f. p dāno suo

Dũ res non alias specie. fert dānificatus

Histrion vl' meretrix. si les qꝫ suscipiētes
.i. qdlibet .i. ecclesiasticis .i. turpi cã ⁊ nō cã cleofine in
summa nccitate

Quicqd ab ecclie psonis turpit inqꝫ
f. ecclesiastic' psonis .i. restituant

Non his restituant sꝫ dēt hec utilitati
f. sꝫ s^e quoꝝ sunt ecclesiasticoz bōa

Ecclie. siue dēt paupibus. alias sed
.i. alio mō vt. f. pꝫ

Hic notat qd⁹ restituere dnt in hoeste psona bona ecclesiastica q ab ecclesiasticis turpit receperit

